

Класична гімназія Ужгородської міської ради Закарпатської області

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

з предмету **географія**

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за **12 бальною шкалою**.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: **початковий, середній, достатній, високий**.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
I. Початковий	на 1 бал	Учень (учениця) розрізняє окремі географічні явища чи об'єкти (гори і рівнини, суша і океан, село і місто, галузь і т. д.) та з допомогою вчителя знаходить їх на карті
	на 2 бали	Учень (учениця) за допомогою вчителя відтворює окремі факти на елементарному рівні, розрізняє один або кілька запропонованих географічних об'єктів і з допомогою вчителя намагається знайти їх на карті
	на 3 бали	Учень (учениця) дає нечіткі характеристики географічних об'єктів; за допомогою вчителя знаходить їх на карті, може самостійно розрізнити окремі географічні поняття
II. Середній	на 4 бали	Учень (учениця) частково відтворює текст підручника, дає нечітко визначення основних понять і термінів за допомогою вчителя. Називає відповідно до теми конкретного уроку компоненти географічної оболонки та складові господарства; повторює за зразком практичну роботу; під час відповіді намагається користуватись географічною картою
	на 5 балів	Учень (учениця) відтворює частину навчального матеріалу без розкриття причинно-наслідкових зв'язків, описує географічні об'єкти чи явища за типовим планом. Намагається робити висновки без підтвердження їх прикладами; частково володіє обов'язковою географічною номенклатурою
	на 6 балів	Учень (учениця) самостійно дає більшість визначень, передбачених темою уроку, відтворює значну частину вивченого матеріалу у відповідності з його викладом у підручнику. На середньому рівні володіє географічною номенклатурою та картою
III. Достатній	на 7 балів	Учень (учениця) має достатні географічні знання й застосовує їх для вирішення стандартних ситуацій. Має цілісне уявлення про природні та суспільні явища, уміє вести спостереження за навколишнім середовищем; достатньо володіє картографічним матеріалом
	на	Учень (учениця) засвоїв основні уявлення, поняття й категорії географічної науки про Землю та господарську

	8 балів	діяльність людини. Застосовує здобуті знання на практиці, використовуючи прийоми аналізу статистичних даних про господарство і населення, показує їх зміну в часі. Уміє наводити приклади взаємодії людини і природи; знає обов'язкову географічну номенклатуру
	на 9 балів	Учень (учениця) на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, може застосовувати його для виконання практичних робіт; має чіткі уявлення про компоненти природи та просторову організацію господарства; пояснює причинно-наслідкові зв'язки у природі й господарстві; майже безпомилково працює з картографічним матеріалом
IV. Високий	на 10 балів	Учень (учениця) усвідомлює сучасну географічну картину світу, здійснює оцінку певних процесів та явищ, передбачених навчальною програмою; пояснює прикладне значення географічних знань, дає розгорнуту відповідь, відбирає необхідні знання; вільно застосовує більшість географічних понять і може їх класифікувати; добре володіє картографічним матеріалом
	на 11 балів	Учень (учениця) має глибокі знання про об'єкт вивчення, застосовує наукову термінологію, аргументує свої твердження й висновки, уміє працювати з рекомендованими вчителем джерелами географічної інформації; на високому рівні аналізує та використовує картографічну інформацію
	на 12 балів	Учень (учениця) володіє ґрунтовними географічними знаннями в межах вимог навчальної програми, висловлює та аргументує власне ставлення до різних поглядів на об'єкт вивчення; самостійно аналізує природні та суспільні явища, робить відповідні висновки й узагальнення; здатний розв'язувати проблемні завдання; вільно володіє картографічною інформацією та творчо її використовує

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

з предмету **природознавство**

Рівні навчальних досягнень учнів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учень (учениця) з допомогою вчителя може розпізнати і назвати окремі тіла природи, має уявлення про предмет, який вивчає
	2	Учень (учениця) з допомогою вчителя і користуючись підручником або робочим зошитом може знайти необхідні визначення наукових понять
	3	Учень (учениця) з допомогою вчителя або підручника наводить приклади окремих явищ природи, фрагментарно

		описує їх; спостерігає за дослідами, що їх виконують інші учні
II. Середній	4	Учень (учениця) з допомогою вчителя, підручника або робочого зошита відтворює незначну частину навчального матеріалу; дає визначення окремих понять, фрагментарно характеризує явища природи; частково здійснює фенологічні спостереження, виконує прості досліди без опису їх результату
	5	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює значну частину навчального матеріалу на рівні тексту підручника; дає визначення окремих понять, не пояснюючи їх; здійснює фенологічні спостереження, результати окремих із них заносить до щоденника спостережень, з допомогою вчителя проводить прості досліди, намагається їх пояснити
	6	Учень (учениця) самостійно відтворює частину навчального матеріалу на рівні тексту підручника; з допомогою вчителя відповідає на окремі запитання; характеризує явища природи, у відповідях допускає помилки; здійснює фенологічні спостереження, частково робить записи їх результатів в щоденнику спостережень, з допомогою інших учнів виконує досліди, але дати їх пояснення не може
III. Достатній	7	Учень (учениця) самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає на окремі запитання; наводить власні приклади, розкриває властивості тіл природи, допускаючи у відповідях неточності; здійснює фенологічні спостереження, робить неповні записи в щоденнику спостережень, з допомогою вчителя проводить досліди, пояснює з окремими неточностями їх суть
	8	Учень (учениця) самостійно відтворює навчальний матеріал; відповідає на поставлені у підручнику чи вчителем на уроці запитання, порівнює явища та тіла живої та неживої природи, встановлює відмінності між ними; здійснює фенологічні спостереження, робить записи в щоденнику спостережень, виконує досліди, пояснює їх суть
	9	Учень (учениця) демонструє достатнє засвоєння навчального матеріалу, відповідає на запитання; розв'язує стандартні пізнавальні вправи; здійснює фенологічні спостереження і робить повні записи в щоденнику спостережень, проводить досліди в школі та вдома, пояснює їх результати
IV. Високий	10	Учень (учениця) вільно, усвідомлено відтворює матеріал, встановлюючи зв'язки з раніше вивченим; вільно відповідає на запитання; аналізує і розкриває суть явищ природи, узагальнює, систематизує знання на основі вивчених закономірностей та понять; регулярно здійснює фенологічні спостереження і робить записи в щоденнику спостережень, проводить досліди, обґрунтовано пояснює їх результати
	11	Учень (учениця) логічно і повно розкриває вивчений програмовий матеріал; аналізує і розкриває взаємозв'язки між живою і неживою природою на основі загальних закономірностей та зображає їх схематично; усвідомлює значення охорони навколишнього середовища; ретельно

	виконує фенологічні спостереження і робить записи з малюнками, графіками в щоденнику спостережень, проводить дослід, зіставляє їх результати
12	Учень (учениця) виявляє міцні й системні знання програмового матеріалу; виконує фенологічні спостереження, робить обґрунтовані записи в щоденнику спостережень, проводить дослід, оформляє їх результати

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ
ОСВІТИ
усної характеристики географічного явища чи об'єкта**

Бали	Критерії оцінювання усної відповіді
На 1 бал	Учень розрізняє окремі географічні явища чи об'єкти
На 2 бали	Учень за допомогою вчителя відтворює окремі факти на елементарному рівні, розрізняє один або кілька запропонованих географічних об'єктів
На 3 бал	Учень дає нечіткі характеристики географічних об'єктів; за допомогою вчителя знаходить їх на карті
На 4 бали	Учень частково відтворює текст підручника, дає нечітке визначення основних понять і термінів за допомогою вчителя
На 5 балів	Учень відтворює частину навчального матеріалу без розкриття причинно-наслідкових зв'язків, описує географічні об'єкти чи явища за типовим планом
На 6 балів	Учень відтворює значну частину вивченого матеріалу у відповідності з його викладом у підручнику
На 7 балів	Учень уміє вести спостереження за навколишнім середовищем; достатньо володіє картографічним матеріалом
На 8 балів	Учень застосовує здобуті знання на практиці, уміє наводити приклади взаємодії людини і природи; знає обов'язкову географічну номенклатуру
На 9 балів	Учень на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, може застосовувати його для виконання практичних робіт пояснює причинно-наслідкові зв'язки у природі й господарстві; майже безпомилково працює з картографічним матеріалом
На 10 балів	Учень дає розгорнуту відповідь, відбирає необхідні знання; вільно застосовує більшість географічних понять і може їх класифікувати; добре володіє картографічним матеріалом
На 11 балів	Учень має високу ступінь самостійності відповіді. Правильність і науковість у викладенні матеріалу, повнота розкриття понять і закономірностей, точність уживання географічної та картографічної термінології.
На 12 балів	Учень має високу ступінь сформованості інтелектуальних, загальноосвітніх, специфічних умінь. Учень досконало володіє і використовує картографічні, статистичні та іншими додаткові матеріали. Відповідь логічна та послідовна присутня доказовість у викладенні матеріалу.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Географічний диктант, тестування

Бали	Критерії оцінювання диктанту, тесту Кількість запитань у диктанті як правило 12, 24 або 36
На 1 бал	Правильних відповідей відповідно 1,2,3
На 2 бали	Правильних відповідей відповідно 2,4,6
На 3 бали	Правильних відповідей відповідно 3,6,9
На 4 бали	Правильних відповідей відповідно 4,8,12
На 5 балів	Правильних відповідей відповідно 5,10,15
На 6 балів	Правильних відповідей відповідно 6,12,18
На 7 балів	Правильних відповідей відповідно 7,14,21
На 8 балів	Правильних відповідей відповідно 8,16,24
На 9 балів	Правильних відповідей відповідно 9,18,27
На 10 балів	Правильних відповідей відповідно 10,20,30
На 11 балів	Правильних відповідей відповідно 11,22,33
На 12 балів	Правильних відповідей відповідно 12,24,36

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Практична робота

Бали	Критерії оцінювання
На 1 бал	Учень учень розрізняє терміни об'єктів, що вивчаються. Називає їх окремими словами чи реченнями (наприклад, це — «гори», це — «річка» і т. ін.).
На 2 бали	Учень намагається дати характеристику географічного об'єкта чи явища на елементарному рівні.
На 3 бали	Учень допускає неточності у здійсненні спостережень. Виділяє окремі особливості географічних об'єктів і явищ, прагне дати їм характеристику.
На 4 бали	Учень описує явища й об'єкти, що спостерігаються, і відтворює частину матеріалу на фрагментарному рівні. Екологічно грамотно поводить себе в природі під час екскурсій, виявляє елементи допитливості та спостережливості, розпізнає більшість об'єктів, які вивчаються.
На 5 балів	Учень здатний з допомогою вчителя логічно відтворити значну частину матеріалу, використовує умовні знаки, знімає показники спостережень, елементарно читає карту.
На 6 балів	Учень самостійно виконує основну частину практичної роботи, за допомогою вчителя робить елементарні порівняння, виявляє основні риси об'єктів і явищ, читає тематичні карти.
На 7 балів	Учень починає усвідомлювати мету практичної роботи, встановлює й описує причинно-наслідкові зв'язки. Оперує основними поняттями й термінами. Аналізує зміст карт.
На 8 балів	Учень може логічно мислити, правильно, за планом, проводить спостереження, відображаючи особливості об'єкта чи явища в замальовках, діаграмах, схемах. Формулює висновки, робить узагальнення. Правильно відбирає навчальні джерела інформації та аргументує власні дії, розв'язує типові задачі.
На 9 балів	Учень уміє аргументувати, відстояти свій погляд, виявляє особливу допитливість при вивченні об'єктів і явищ. Помічає деталі, вільно використовує здобуті знання, вирішуючи

	стандартні ситуації, аналізує хід спостереження, бачить причинно-наслідкові зв'язки, встановлює залежності між фізико-географічними особливостями території господарської діяльністю людини, застосовує прийоми аналізу статистичних даних, грамотно порівнює показники, вільно розв'язує задачі у стандартних ситуаціях, складає картосхеми й картодіаграми.
На 10 балів	Учень виконує проблемні завдання, поставлені вчителем, складає комплексну фізико-географічну характеристику, вільно використовує здобуті географічні знання, самостійно робить висновки й узагальнення. Використовує принципи раціонального природо-користування в повсякденній діяльності та працюючи у природі. Вільно застосовує більшість географічних понять, класифікує їх.
На 11 балів	Учень вміє оцінювати виробничу діяльність людини та її вплив на природу, розуміє суть географічних проблем. Пропонує виходи з нестандартних ситуацій, вільно переходить від аналізу окремих явищ до аналізу системи географічних явищ. Визначає причинно-наслідкові зв'язки, вільно володіє прийомами роботи з додатковими джерелами географічної інформації, цифровими показниками.
На 12 балів	Учень використовує географічні джерела інформації для розв'язання виробничих і побутових завдань, пропонує свої ідеї щодо вивчення того чи іншого об'єкта. Усвідомлено обирає форми, методи, засоби й прийоми виконання практичної роботи відповідно до поставленої мети навчання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Робота на контурній карті

Бали	Критерії оцінювання
На 1 бал	Контурна карта підписана, відповідно до змісту виконаної роботи. Назва карти розміщена з лівої верхньої сторони. Всі підписи на контурній карті зроблені чітко, дрібно, друкованим шрифтом. Назви річок, гір, рівнин розміщені відповідно вздовж їх напрямку; назви міст, країн і більшість інших об'єктів — по паралелях. Якщо назва географічного об'єкта не вміщається на контурній карті, то біля нього поставлено цифру, а в легенді карти вписано, що означає ця цифра. У легенді карти пояснено всі вибрані умовні позначення. Використовуються кольорові олівці. Правильно позначено 0% об'єктів заданих вчителем.
На 2 бали	Контурна карта підписана, відповідно до змісту виконаної роботи. Назва карти розміщена з лівої верхньої сторони. Всі підписи на контурній карті зроблені не чітко, дрібно, друкованим шрифтом. Назви річок, гір, рівнин розміщені відповідно вздовж їх напрямку; назви міст, країн і більшість інших об'єктів — по паралелях. Якщо назва географічного об'єкта не вміщається на контурній карті, то біля нього поставлено цифру, а в легенді карти вписано, що означає ця цифра. У легенді карти не пояснено всі вибрані умовні позначення. Не використовуються кольорові олівці. Правильно позначено 10% об'єктів заданих вчителем. Контурна карта оформлена не акуратно і не якісно.
На 3 бал	Контурна карта підписана, відповідно до змісту виконаної роботи. Назва карти розміщена з лівої верхньої сторони. Всі підписи на контурній карті зроблені не чітко, дрібно, друкованим шрифтом. Назви річок, гір, рівнин не розміщені відповідно вздовж їх напрямку; назви міст, країн і більшість інших об'єктів — по паралелях. Якщо назва географічного об'єкта не вміщається на контурній карті, то біля нього поставлено цифру, а в легенді карти вписано, що означає ця цифра. У легенді карти не пояснено всі вибрані умовні позначення. Не використовуються кольорові олівці. Правильно позначено 20% об'єктів заданих вчителем. Контурна карта оформлена не акуратно і не якісно.
На 4 бали	Контурна карта підписана, відповідно до змісту виконаної роботи. Назва карти розміщена з лівої верхньої сторони. Всі підписи на контурній карті зроблені не чітко, дрібно, друкованим шрифтом. Назви річок, гір, рівнин розміщені відповідно вздовж їх напрямку; назви міст, країн і більшість інших об'єктів — по паралелях. Якщо назва географічного об'єкта не вміщається на контурній карті, то біля нього поставлено цифру, а в легенді карти вписано, що означає ця цифра. У легенді карти не пояснено всі вибрані умовні позначення. Не використовуються кольорові олівці. Правильно позначено 30% об'єктів заданих вчителем. Контурна карта оформлена не акуратно і не якісно.
На 5 балів	Контурна карта підписана, відповідно до змісту виконаної роботи. Назва карти розміщена з лівої верхньої сторони. Всі підписи на контурній карті зроблені чітко, дрібно, друкованим шрифтом. Назви річок, гір, рівнин розміщені відповідно вздовж їх напрямку; назви міст, країн і більшість інших об'єктів — по паралелях. Якщо назва географічного об'єкта не вміщається на контурній карті, то біля нього поставлено цифру, а в легенді карти вписано, що означає ця цифра. У легенді карти не пояснено всі вибрані умовні позначення. Використовуються кольорові олівці.

На 4 бали	Учень не говорить на тему та в її межах, але розуміє про що йдеться.
На 5 балів	Учень не говорить на тему без допомоги вчителя. Учень не вміє висловлювати власну думку щодо теми.
На 6 балів	Учень говорить на тему та в її межах тільки з навідними питаннями вчителя. Учень вміє висловлювати власну думку щодо теми лише з допомогою вчителя.
На 7 балів	Учень говорить на тему та в її межах. Учень плутає найбільш вагомні факти та інформацію для розкриття теми та головної ідеї висловлювання. Учень вміє висловлювати власну думку з допомогою вчителя.
На 8 балів	Учень говорить на тему та в її межах. Учень обирає найбільш вагомні факти та інформацію для розкриття теми та головної ідеї висловлювання. Учень викладає матеріал логічно але не послідовно. Учень вміє висловлювати власну думку щодо теми або проблеми обговорення чітко з аргументацією без посилання на джерела інформації.
На 9 балів	Учень говорить на тему та в її межах. Учень обирає найбільш вагомні факти та інформацію для розкриття теми та головної ідеї висловлювання. Учень викладає матеріал логічно і послідовно. Учень вміє висловлювати власну думку щодо теми або проблеми обговорення чітко з аргументацією без посилання на джерела інформації.
На 10 балів	Учень говорить на тему та в її межах. Учень обирає найбільш вагомні факти та інформацію для розкриття теми та головної ідеї висловлювання. Учень викладає матеріал логічно і послідовно. Учень будує вислови в певному стилі в залежності від цілі та ситуації. Учень відповідає чітко з додержанням пауз, наголосів та правильної інтонації. Учень вміє висловлювати власну думку щодо теми або проблеми обговорення чітко з аргументацією без посиланнями на джерела інформації. Мова учня не виразна, що досягається багатством словникового запасу, різноманіттям граматичного ряду, доцільним використанням емоційно-забарвлених можливостей мови.
На 11 балів	Учень говорить на тему та в її межах. Учень обирає найбільш вагомні факти та інформацію для розкриття теми та головної ідеї висловлювання. Учень викладає матеріал логічно і послідовно. Учень будує вислови в певному стилі в залежності від цілі та ситуації. Учень відповідає чітко з додержанням пауз, наголосів та правильної інтонації. Учень вміє висловлювати власну думку щодо теми або проблеми обговорення чітко з аргументацією та посиланнями на джерела інформації. Мова учня не виразна, що досягається багатством словникового запасу, різноманіттям граматичного ряду, доцільним використанням емоційно-забарвлених можливостей мови.
На 12 балів	Учень говорить на тему та в її межах. Учень обирає найбільш вагомні факти та інформацію для розкриття теми та головної ідеї висловлювання. Учень викладає матеріал логічно і послідовно. Учень будує вислови в певному стилі в залежності від цілі та ситуації. Учень відповідає чітко з додержанням пауз, наголосів та правильної інтонації. Учень вміє висловлювати власну думку щодо теми або проблеми обговорення чітко з аргументацією та посиланнями на джерела інформації. Мова учня виразна, що досягається багатством словникового запасу, різноманіттям граматичного ряду, доцільним використанням емоційно-забарвлених можливостей мови.

Вимоги до оцінювання структурно-логічних схем

- Схема має бути досить простою, лаконічною й розміщуватися на одній сторінці.
- Елементи схеми (поняття, інформаційні блоки) повинні розміщуватися так, щоб була зрозуміла їхня ієрархія (наприклад, родові й видові поняття, загальні й конкретні – у центрі, на периферії – допоміжні).
- Між елементами схеми мають бути встановлені логічні зв'язки. Тип зв'язку між елементами схеми має відповідати типу структурно-логічної схеми.
- Схема має бути наочною, для чого можна використовувати символи, графічний матеріал, кольорові відтінки, таблиці тощо.
- Якщо в схемі використовуються кольори, то їх не повинно бути забагато (2 – 3), зайва розмаїтість дратує зір, а тому погіршує цілісне сприйняття схеми.
- Структурно-логічна схема має легко сприйматися, мати інформаційно-сміслову, образну, емоційну навантаженість.
- Структурно-логічна схема повинна мати самостійність виконання завдання
- Структурно-логічна схема повинна мати правильність виявлення логічних зв'язків між елементами схеми та акуратність оформлення.

Вимоги оцінювання інтелект-карт

- Відповідність темі.
- Адекватність, структурованість, логічність змісту.
- Дотримання принципів складання інтелект-карт.
- Адекватність добору графічних образів (малюнків, знаківсимволів на основі встановлених асоціативних зв'язків).
- Гармонійність дизайну (виважене просторове розміщення, кольорова гама, використання засобів наочної виразності).
- Наявність чіткої розгалуженої структури, яка побудована на основі ключових слів.
- Наявність центральної яскравої ідеї, образу.
- Наявність головних та другорядних гілок, що відображають ієрархію ідей та ключових понять.
- Оригінальність.

Вимоги оцінювання таблиць

- Відповідність темі.
- Адекватність вибору типу таблиці.
- Логічність структури таблиці.
- Змістовність, правильний відбір інформації, адаптованість тексту для таблиці.
- Відповідність вимогам щодо оформлення.
- Відповідність нормам літературної мови

Основні вимоги до складання опорного конспекту

- обсяг – 2 сторінки формату А4;
- повнота викладу навчального матеріалу, змісту конкретної теми або питання; наочність, лаконічність, економічність;
- послідовність та логічність викладу, структурованість матеріалу (розподіл та блоки, окремі „вузли” та підпункти);
- обмежена кількість великих одиниць інформації (смыслових блоків), що відповідає психологічним законам короткочасної пам'яті (кількість смыслових елементів не повинна перевищувати 7 ± 2);
- конспективне відтворення матеріалу (тези, ключові слова, аббревіатури, умовні знаки чи інші засоби кодування, які дозволяють швидко засвоїти й відтворити зміст вивченого матеріалу);
- логічний взаємозв'язок, послідовність елементів опорного конспекту; інформативність та змістовність (наявність усіх найважливіших для певної теми фактів, прізвищ, дат, назв тощо);
- відтворення причинно-наслідкових зв'язків між смысловими блоками опорного конспекту; використання звичних стереотипів, асоціацій;
- гармонія кольорів, що використовуються в смыслових блоках (зазвичай не більше трьох);

- розміщення елементів опорного конспекту відповідно до традиційних норм візуального сприйняття тексту (зліва направо, зверху донизу); наявність елементів зв'язку між блоками конспекту за допомогою ліній, стрілок (суцільні товсті та тонкі, пунктирні, штрихпунктирні і т.п.), асиметрія в розташуванні блоків та нестандартність контурів, що зумовлено особливостями психології сприйняття та запам'ятовування графічних образів.

Критерії оцінювання опорного конспекту

- Відповідність темі.
- Змістовна повнота.
- Логічність та послідовність представлення смислових блоків.
- Адекватне використання різних способів акцентування у межах смислових блоків (колір, лінія, шрифт, просторове розташування та ін.).
- Відповідність вимогам щодо оформлення.
- Відповідність нормам літературної мови.
- Оригінальність.

Вимоги до створення навчальної презентації

- Лаконічність, максимальна інформативність тексту.
- Достовірність представленої інформації.
- На одному слайді розміщується мінімальний закінчений обсяг інформації, звичайно це одна думка.
- Проте для представлення місткої думки може знадобитися кілька слайдів. Не перевантажуйте слайд інформацією!
- Ніколи не переносьте весь текст з підручника, джерела Інтернет на слайд! У якості текстових блоків на слайді необхідно розмішувати тільки тексти, що вимагають точного висловлювання: формулювання, цитати, пояснюючі підписи до зображень і т. п.
- Кожному положенню (ідеї) треба відвести окремий абзац.
- Головну ідею треба викласти в першому рядку абзацу.
- Текст має складатися з коротких слів та простих речень.
- Дієслова мають бути в одній часовій формі.
- Заголовки мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні положення слайду.
- Бажано на одному слайді поєднувати різнотипну інформацію (текст, ілюстрація, схема тощо).

Критерії оцінювання навчальної презентації

- Відповідність змісту презентації обраній темі.
- Самостійність підготовки.
- Наявність усіх структурних елементів навчальної презентації.
- Виважене структурування презентації.
- Дотримання принципів науковості, послідовності у відборі текстового матеріалу.
- Гармонійність дизайну.

- Стильова єдність оформлення.
- Дотримання правил використання шрифтів, кольорових сполучень тощо.
- Відповідність ілюстрацій змісту презентації.
- Дотримання норм літературної мови.

Поради школярам, що до роботи з літературою, картами та атласами.

Як читати підручник з географії

1. Прочитайте текст параграфа.
2. Перекажіть кожен частину параграфа, а потім весь параграф.
3. Читаючи текст, знайдіть на карті всі географічні об'єкти, згадані в параграфі.
4. Дайте відповідь на питання і виконайте завдання, поміщені в кінці кожного параграфа.
5. Запишіть в словник всі виділені в тексті параграфа слова і запам'ятайте, як вони пишуться.
6. Якщо зустрічається в тексті термін вам незрозумілий, зверніться до словаря географічних термінів і понять (в кінці підручника).

Як працювати з підручником

1. Прочитай весь навчальний матеріал з метою загального ознайомлення зі змістом.
2. Виясни значення важких слів, термінів і понять та висловів за допомогою словника, по записах в робочому зошиті.
3. Розділи навчальний матеріал на частини.
4. Визнач головну думку автора, зроби записи у форм плану, тез.
5. Прочитай текст ще раз і постарайся переказати його зміст по пам'яті

Як скласти план тексту підручника

1. Прочитай заголовок параграфа і подумай: який зміст закладено в заголовок?
2. Прочитай уважно даний параграф і постарайся виділити в ньому і зрозуміти нові терміни.
3. Розглянь і постарайся зрозуміти малюнки і частини, що відносяться до тексту.
4. Прочитай текст окремо по абзацах і визнач, про що говориться в кожному абзаці.
5. Склади план прочитаного тексту, пунктами плану можуть бути заголовки абзаців.
6. Закрий книжку, розкажи за складеним планом увесь текст, постарайся зрозуміти і запам'ятати його зміст.
7. Дай відповіді на всі питання в кінці параграфа або на запитання поставлені вчителем.

Як користуватись навчальною додатковою та довідковою літературою

1. Використовуючи навчальну, додаткову і довідкову літературу, уточніть, що вас цікавить:
визначте біологічні поняття, суть законів, визначень, елементи теорії живих організмів.

1. Подумайте, де найбільша можливість одержати відповідь на питання, що цікавить вас: у підручнику, довіднику чи додатковій літературі.
2. Насамперед використайте підручник, потім — довідник, а тоді — додаткову літературу.
3. Відкриваючи книжку, не листайте її сторінок, а спершу прочитайте зміст і покажчик термінів, назв.
4. У залежності від мети використайте такі види читання: читання-перегляд, коли книжку переглядають швидко, зупиняючись на окремих сторінках, Мета такого перегляду — перше ознайомлення з книгою, одержання певного уявлення про їх зміст. Вибіркове читання, або неповне, коли читають не весь текст, а тільки потрібні місця для досягнення мети.
5. Ознайомлення з книгою, одержання певного уявлення про її зміст. Читання з різних видів записів прочитаного.
6. Відшукавши у книзі потрібний розділ, параграф чи сторінку, не намагайтесь обмежитись побіжним поглядом, а випишіть потрібну для себе інформацію, прочитайте про суть поняття теорії, будови живих організмів, виділіть основне, складіть план прочитаного.

Як працювати з географічним атласом

1. Подивись зміст атласу, визнач та знайди карти, що необхідні тобі для роботи.
2. Уважно розглянь легенду карти.
3. Уважно розглянь карту, знайди на ній всі необхідні для роботи об'єкти.
4. Зверни увагу на взаємне розташування цих об'єктів на карті.

Як працювати з робочим зошитом

1. Для ведення робочих записів заведи зошит на 96 сторінок. В ньому ти будеш працювати з 7 по 10 клас.
2. Зошит розділи на три частини. Перша частина – робочі записи, які ти будеш робити на уроках та вдома. Друга частина – словник географічних термінів і понять (в кінці зошита). Третя частина – місце для виконання практичних робіт (в середині зошита).
3. Тему уроку записуй зеленим або чорним кольором.
4. Робочі записи виконуй синім чи фіолетовим кольором чітко, охайно, намагайся не робити помилок та виправлень.
5. Таблиці, малюнки, графіки, схеми, діаграми малюй простим олівцем, використовуй лінійку.
6. За необхідності малюй кольоровими олівцями, а не фломастерами.

Як працювати з контурними картами

1. Під час роботи з контурними картами за необхідності можна використовувати карти атласу, підручник, записи робочого зошита.
2. Усі види роботи в контурній карті виконуй за допомогою простого або кольорових олівців.
3. Для позначення певного об'єкту в контурній карті використовуй загальноприйняті в географії умовні знаки.
4. Якщо для позначення необхідного об'єкту немає позначок серед загальноприйнятих в географії, придумай власні та занеси їх в відведене для цього місце на сторінці карти.

5. Назви підписуй чітко, охайно, по можливості друкованими літерами.
6. Ріки та гори підписуй вздовж їхнього розташування на карті, назви інших географічних об'єктів – вздовж паралелей.
7. Якщо назва об'єкту не вміщується на самій карті, познач об'єкт цифрою, а в умовних позначках дай пояснення.
8. Кордони для більшої зручності помічай різними кольорами.
9. Обов'язково знайди в картах атласу географічні об'єкти, що згадуються в тексті.